

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Тимченко О.І. ст. викладач, Національний університет харчових технологій

На сучасному етапі розвиток економічних відносин невідривний від процесу становлення і стабілізації підприємницького сектору, який у зв'язку зі зміною макроекономічної моделі й створення ринкової економіки, потребує адекватних сформованим умовам, підходів до управління підприємницькою діяльністю, відповідних економічних і організаційних механізмів при активній участі і регулюванні процесів державою. При цьому, владні структури розглядаються малими підприємствами як управляюча система, призначена для перетворення руху елементів підприємницького середовища в необхідний рух розвитку системи, що управляється – підприємницького сектора. Проте, на сьогодні на державному рівні сліпо копіюється досвід західних країн щодо підтримки і розвитку малого підприємництва, який базується на показниках економічно розвинутих країн, та через невідповідність критеріїв малого підприємництва й умов господарської діяльності підприємств з використанням застосовуваних форм і методів роботи, може призвести і призводить до істотних недоліків у державній політиці в сфері розвитку цього сектора економіки та помилковому визначенню місця і ролі малого підприємництва в економічному житті вітчизняного суспільства.

Проведені дослідження існуючого механізму управлінської підтримки розвитку підприємництва свідчать, що така підтримка сьогодні спрямована на стимулювання розвитку малого підприємництва. Проте спроба розробити загальнодержавні і регіональні комплексні програми розвитку малого підприємництва в нашій країні практично не дала ніяких результатів: більшість розділів цих документів не виконано, тому що в основному програми містять традиційний план заходів, для якого характерні: нечіткість визначення кінцевих цілей, що робить неможливим контроль їх досягнення; неповнота мір, що передбачається для досягнення бажаних результатів; невизначеність очікуваних результатів від заходів; нечіткість визначення відповідальності за реалізацію

різних заходів; не координованість заходів підтримки, що здійснюються по різних напрямках; необґрунтованість термінів реалізації заходів, непогодженість логічно пов'язаних заходів для термінів виконання; не реалістичність програм через їх ресурсне незабезпечення. Крім того, існуючий механізм реалізації цих програм, закріплений у Законах України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про державну підтримку малого підприємництва», Господарський кодекс України, не можливо вважати саме механізмом, тому що в ньому відсутні відносини співвідповідності між різними його елементами.

Для вирішення проблем удосконалення механізму управлінської підтримки малого підприємництва необхідно: більш точно визначити критерії віднесення господарюючих суб'єктів до суб'єктів малого підприємництва; забезпечити порівнянність показників розвитку сектора малих підприємницьких структур із застосовуваними в ЄС; систематизувати сучасні вимоги до застосування програмно-цільового методу планування як ключового інструмента управління соціально-економічними процесами (системність програм, зв'язок із сучасними методами бюджетування, посилення інформаційно-аналітичного забезпечення програм, використання механізмів державно-приватного партнерства); переорієнтувати з підтримки не тільки малого підприємництва, яке розвивається переважно у секторах із швидким обігом капіталу (торгівля, посередництво), на стимулювання розвитку кооперації між великими та малими підприємницькими структурами переважно у виробничій сфері; розглядати підприємницьке середовище як складну ієрархічну систему, механізм взаємодії компонентів якої заснований на різних видах зв'язків, і складається з відносно незалежних, взаємодіючих між собою підсистем – органів управління, підприємницької інфраструктури, тощо; зосередити функції виявлення проблем суб'єктів підприємництва в конкретний період розробки та моніторингу виконання регіональних програм підтримки підприємництва; розробити принципово нову стратегію розвитку підприємницького сектора в умовах глобалізаційних процесів і вступу України до СОТ.